

**VALSTYBINĖS KELIŲ TRANSPORTO INSPEKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO
MINISTERIJOS VIRŠININKAS**

**Į S A K Y M A S
DĖL MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ SAUGOS DIRŽŲ IR KELEIVIŲ
APSAUGOS SISTEMŲ TIPO PATVIRTINIMO TAISYKLIŲ**

2006 m. vasario 28 d. Nr. 2B-70

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 17 d. nutarimo Nr. 44 „Dėl transporto priemonių ir sudėtinių transporto priemonių dalių atitikties įvertinimo“ (Žin., 2001, Nr. [7-194](#); 2004, Nr. [143-5231](#)) 3.1 punktu bei įgyvendindamas 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/40/EB, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 77/541/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių saugos diržus ir keleivio apsaugos sistemas, suderinimo,

1. T v i r t i n u Motorinių transporto priemonių saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų tipo patvirtinimo taisykles (pridedama).

2. Technikos skyriui įsakymą paskelbti „Valstybės žiniuose“ ir Valstybinės kelių transporto inspekcijos interneto tinklalapyje.

INSPEKCIJOS VIRŠININKAS

VIDMANTAS ŽUKAUSKAS

PATVIRTINTA

Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie
Susisiekimo ministerijos viršininko 2006 m.
vasario 28 d. įsakymu Nr. 2B-70

MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ SAUGOS DIRŽŲ IR KELEIVIŲ APSAUGOS SISTEMŲ TIPO PATVIRTINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Motorinių transporto priemonių saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų tipo patvirtinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato M ir N kategorijų transporto priemonių saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų, skirtų atgal ir į priekį atsuktose sėdynėse sėdintiems keleiviams, bei M1 ir N1 klasių transporto priemonių vaiko apsaugos sistemų reikalavimus Europos Bendrijos (toliau – EB) tipo patvirtinimui gauti.

2. Taisyklės parengtos įgyvendinant 1977 m. birželio 28 d. Tarybos direktyvą 77/541/EEB dėl valstybių narių teisės aktų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių saugos diržus ir tvirtinimo sistemas, suderinimo (toliau – Direktyva 77/541/EEB), 1981 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvą 81/576/EEB, iš dalies pakeičiančią Tarybos direktyvą 77/541/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių saugos diržus ir keleivio apsaugos sistemas, suderinimo, 1982 m. balandžio 2 d. Komisijos direktyvą 82/319/EEB, derinančią su technikos pažanga Tarybos direktyvą 77/541/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių saugos diržus ir keleivio apsaugos sistemas, suderinimo, 1990 m. spalio 30 d. Komisijos direktyvą 90/628/EEB, derinančią su technikos pažanga Tarybos direktyvą 77/541/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių saugos diržus ir keleivio apsaugos sistemas, suderinimo, 1996 m. birželio 17 d. Komisijos direktyvą 96/36/EB, derinančią su technikos pažanga Tarybos direktyvą 77/541/EEB dėl motorinių transporto priemonių saugos diržų ir keleivio apsaugos sistemų, 2000 m. vasario 22 d. Komisijos direktyvą 2000/3/EB, derinančią su technikos pažanga Tarybos direktyvą 77/541/EEB dėl motorinių transporto priemonių saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų (toliau – Direktyva 2000/3/EB), bei 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/40/EB, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 77/541/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių saugos diržus ir keleivio apsaugos sistemas, suderinimo (toliau – Direktyva 2005/40/EB).

3. Šios Taisyklės netaikomos keleivių apsaugos sistemoms, suprojektuotoms taip, kad jos atitiktų 2001 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/85/EB dėl specialiujų nuostatų dėl transporto priemonių, naudojamų keleiviams vežti ir be vairuotojo vietos turinčių daugiau negu aštuonias sėdynes, iš dalies pakeičiančios Direktyvas 70/156/EEB ir 97/27/EB (toliau – Direktyva 2001/85/EB), VII priedo nuostatas.

II. SĄVOKOS

4. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **keleivių apsaugos sistema** – sistema, sudaryta iš atitinkamomis priemonėmis prie transporto priemonės konstrukcijos pritvirtintos sėdynės ir saugos diržo, kurio bent vienas tvirtinimo įtaisas yra ant sėdynės konstrukcijos;

4.2. **saugos diržas (sėdynės diržas, diržas)** – juostų komplektas su fiksavimo sagtimi, reguliavimo įtaisais ir laikikliais, kurį galima pritvirtinti prie motorinės transporto priemonės, skirtas apriboti keleivio kūno slankumą, sumažinti pavojų jam susižeisti, jeigu transporto priemonė susidurtų su kliūtimi arba būtų staiga stabdoma; komplektas paprastai vadinamas diržų komplektu;

4.3. **sėdynė** – konstrukcija su užbaigta apdaila, skirta sėdėti vienam suaugusiajam, kuri gali būti atskira arba neatsiejama transporto priemonės dalis; šis terminas aprėpia tiek atskiras sėdynes,

tiesk vienam keleiviui sėdėti skirtas daugiavietės neišardomos sėdynės dalis;

4.4. **sėdynės tvirtinimo įtaisas** – įtaisas, kuriuo sėdynė tvirtinama prie transporto priemonės konstrukcijos;

4.5. **transporto priemonė** – M arba N kategorijos motorinė transporto priemonė, skirta naudoti keliuose, turinti bent keturis ratus ir išvystanti didesnę negu 25 km/ val. maksimalų konstrukcinį greitį, išskyrus bėgiais važiuojančias transporto priemones bei žemės arba miškų ūkyje naudojamus traktorius ir visus judriuosius mechanizmus; M2 ir M3 kategorijų transporto priemonės yra skirstomos į klases, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/85/EB I priedo 2 skirsnyje;

4.6. **vaiko apsaugos sistema** – sudėtinių dalių sistema, sudaryta iš juostų ar lanksčių sudėtinių dalių derinio su tvirtinimo sagtimi, reguliavimo įtaisais, laikikliais ir kartais papildoma sėdyne ir/ arba skydu nuo smūgio, kurią galima pritvirtinti transporto priemonėje; ji skirta apriboti vaiko kūno slankumą, sumažinti pavojų jam susižeisti, jeigu transporto priemonė susidurtų su kliūtimi arba būtų staiga stabdoma.

5. Kitos sąvokos, kurios vartojamos šiose Taisyklėse, suprantamos taip, kaip Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2001 m. balandžio 19 d. įsakyme Nr. 130 „Dėl Transporto priemonių ir sudėtinių transporto priemonių dalių atitikties įvertinimo tvarkos“ (Žin., 2001, Nr. [36-1221](#)).

III. TRANSPORTO PRIEMONĖS SAUGOS DIRŽŲ IR KELEIVIŲ APSAUGOS SISTEMŲ EB TIPO PATVIRTINIMAS

6. Paraišką gauti transporto priemonės saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų EB tipo patvirtinimo sertifikatą (toliau – EB tipo patvirtinimo sertifikatas) Inspekcijai pateikia transporto priemonės saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų gamintojas arba jo įgaliotas atstovas. Kartu su šia paraiška pateikiamas informacinis aplankas, kuriame turi būti:

6.1. informacinis dokumentas, atitinkantis direktyvos 2000/3/EB II priedo 1 ir 2 priedėlius;

6.2. techninės tarnybos (laboratorijos) parengtas bandymo protokolas.

7. Techninei tarnybai (laboratorijai), atliekančiai EB tipo patvirtinimo bandymus pagal Direktyvos 2000/3/EB I priedo 2.3–3.4 punktų reikalavimus, turi būti pateikti tvirtinamojo EB tipo transporto priemonės saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų pavyzdžiai. Techninė tarnyba (laboratorija), atlikusi reikalingus bandymus, nustato, ar pateiktos transporto priemonės saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemos atitinka reikalavimus, ir išduoda parengtą bandymo protokolą.

8. Inspekcija, gavusi paraišką ir techninės tarnybos (laboratorijos) parengtą bandymo protokolą, jei transporto priemonės saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų tipas atitinka šių Taisyklių reikalavimus, kiekvienam transporto priemonės saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų tipui suteikia EB tipo patvirtinimą, jo numerį ir išduoda EB tipo patvirtinimo sertifikatą (Direktyvos 2000/3/EB II priedo 3 ir 4 priedėliai). Tas pats numeris nesuteikiamas jokiame kitame transporto priemonės saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų tipui.

9. EB tipo transporto priemonės saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos, kurie buvo patvirtinti pagal šias Taisykles, turi būti paženklinėti EB tipo patvirtinimo žymeniu, kaip nurodyta Direktyvos 2000/3/EB I priedo 2.2 punkte ir III priede.

IV. TRANSPORTO PRIEMONĖS SAUGOS DIRŽŲ IR KELEIVIŲ APSAUGOS SISTEMŲ EB TIPO PATVIRTINIMO PAPILDYMAS (PRAPLĖTIMAS)

10. Transporto priemonės saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų gamintojas, turintis išduotą EB tipo patvirtinimo sertifikatą, privalo informuoti Inspekciją apie visus duomenų pakeitimus, padarytus informaciniame dokumente.

11. Pasikeitus informacinio paketo duomenims, gamintojas ar jo įgaliotas atstovas pateikia naują informacinio paketo turinį ir tą informacinio paketo dalį, kurioje padaryti pakeitimai, nurodydamas padarytus pakeitimus.

12. Jei, pasikeitus informacinio paketo duomenims, keičiasi EB tipo patvirtinimo sertifikato

duomenys, išduodamas naujas EB tipo patvirtinimo sertifikatas, kuris numeruojamas kaip papildymas, nurodant EB tipo patvirtinimo papildymo priežastis ir išdavimo datą.

13. Jei, pasikeitus pagal šias Taisykles patvirtintiems transporto priemonės saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų reikalavimams, keičiasi informacinio paketo duomenys, tokiu atveju reikia atlikti papildomus bandymus. Apie tai informuojamas transporto priemonės saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų gamintojas ar jo įgaliotas atstovas. Naujas EB tipo patvirtinimo sertifikatas išduodamas tik atlikus papildomus bandymus.

14. Apie EB tipo patvirtinimo sertifikato papildymo išdavimą ar atsisakymą jį išduoti pranešama Europos Sąjungos valstybėms narėms. Išduodant EB tipo patvirtinimo sertifikato papildymą, kiekvienam pranešimui priskiriamas eilės numeris, kuris sudaromas kaip ir EB tipo patvirtinimo sertifikato papildymo eilės numeris.

V. GAMYBOS ATITIKTIS

15. Išdavusi EB tipo patvirtinimo sertifikatą Inspekcija imasi Direktyvos 2000/3/EB I priedo 2.8 punkte nurodytų būtinųjų priemonių patikrinti, ar, išdavus EB tipo patvirtinimo sertifikatą, buvo imtasi reikiamų priemonių, užtikrinančių, kad transporto priemonių saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų gamyba būtų organizuota pagal patvirtinto tipo reikalavimus. Prireikus toks patikrinimas atliekamas kartu su kitomis Europos Sąjungos valstybių įgaliotomis institucijomis.

16. Transporto priemonių atitiktis patvirtintam tipui pagal motorinių transporto priemonių saugos diržus ir keleivių apsaugos sistemas yra tikrinama remiantis EB tipo patvirtinimo sertifikato priede nurodytais duomenimis.

VI. SANKCIJOS UŽ GAMYBOS NEATITIKTĮ

17. Remiantis šiomis Taisyklėmis suteiktas EB tipo patvirtinimo sertifikatas gali būti panaikintas, jei nevykdomi šių Taisyklių reikalavimai.

18. Panaikinus transporto priemonės saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų EB tipo patvirtinimo sertifikatą, apie tai nedelsiant praneša kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms, išsiunčiant EB tipo patvirtinimo sertifikato kopiją.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Jei transporto priemonės, kuriose įrengti saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos, atitinka šių Taisyklių arba kitų Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių teisės aktų, įgyvendinančių Direktyvą 77/541/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2005/40/EB, reikalavimus:

19.1. nuo 2006 m. balandžio 20 d. suteikiamas EB ar nacionalinį tipo patvirtinimas;

19.2. nuo 2006 m. balandžio 20 d. nedraudžiama parduoti, registruoti, pradėti eksploatuoti naujas transporto priemones.

20. Jei transporto priemonės, kuriose įrengti saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos, neatitinka šių Taisyklių arba kitų Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių teisės aktų, įgyvendinančių Direktyvą 77/541/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2005/40/EB, reikalavimų:

20.1. nuo 2006 m. balandžio 20 d. nesuteikiamas EB ar nacionalinis tipo patvirtinimas;

20.2. nuo 2007 m. spalio 20 d. pagal 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvos 70/156/EEB dėl valstybių narių teisės aktų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą, suderinimo (toliau – Direktyva 70/156/EEB), 7 straipsnio 1 dalį, naujų transporto priemonių EB tipo atitikties sertifikatai laikomi nebegaliojančiais;

20.3. nuo 2007 m. spalio 20 d. draudžiama registruoti, parduoti ar pradėti eksploatuoti naujas transporto priemones, išskyrus atvejus, kai taikomos Direktyvos 70/156/EEB 8 straipsnio 2 dalies nuostatos.

21. Apie transporto priemonės, kurioje įrengti saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos, EB tipo patvirtinimą, patvirtinimo panaikinimą ar atsisakymą patvirtinti Europos Sąjungos valstybėms narėms pranešama per 1 mėnesį, pateikus paraišką, kurios forma ir turinys atitinka Direktyvos 2000/3/EB II priedo 3 ir 4 priedėlius.

22. Leidžiama įrengti kitus nei numatyta šiose Taisyklėse saugos diržus ar keleivių apsaugos sistemas, jeigu jie skirti neįgaliesiems asmenims.

23. Saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos turi būti tvirtinami prie sėdynių tvirtinimo įtaisų, kurie atitinka 1975 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyvos 76/115/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių saugos diržų tvirtinimą, suderinimo, reikalavimus. Šis reikalavimas netaikomas saugos diržams ir keleivių apsaugos sistemoms šių Taisyklių 3 ir 23 punktuose nurodytais atvejais.

24. Išskyrus sėdynes, kurios skirtos naudoti tuo metu, kai transporto priemonė stovi, M1, M2 (III ir B klasės), M3 (III ir B klasės) ir N kategorijoms priklausančių transporto priemonių sėdynėms įrengiami šias Taisyklės atitinkantys saugos diržai ir/ arba keleivių apsaugos sistemos. I, II arba A klasės transporto priemonėse, kurios priklauso M2 arba M3 kategorijoms, gali būti įrengti saugos diržai ir/ arba keleivių apsaugos sistemos, atitinkantys šių Taisyklių reikalavimus.

25. Nustačius, kad tam tikra dalis tuo pačiu EB tipo patvirtinimo žymeniu pažymėtų transporto priemonių saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų neatitinka patvirtinto EB tipo, Inspekcija imasi Direktyvos 2000/3/EB I priedo 2.8 punkte nurodytų būtinųjų priemonių siekdama užtikrinti, kad gamybos pavyzdžiai atitiktų patvirtintą EB tipą. Transporto priemonių saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų EB tipo patvirtinimas gali būti panaikintas, jei transporto priemonių saugos diržai ir/ arba keleivių apsaugos sistemos pakartotinai neatitinka patvirtinto EB tipo reikalavimų. Inspekcija imasi tų pačių priemonių, jei kitos Europos Sąjungos valstybės narės dėl transporto priemonių saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų tipo patvirtinimo įgaliota institucija informuoja apie tokią neatitiktį.

26. Inspekcija negali atsisakyti suteikti transporto priemonės EB tipo patvirtinimo ar nacionalinio tipo patvirtinimo, jei transporto priemonės saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos turi EB tipo patvirtinimo žymenį ir yra įrengti pagal Direktyvos 2000/3/EB I priedo 3 punkto reikalavimus.

27. Negalima atsisakyti ar uždrausti transporto priemonę parduoti, registruoti, pradėti eksploatuoti ar naudoti, jei transporto priemonės saugos diržai ir keleivių apsaugos sistemos turi EB tipo patvirtinimo žymenį ir yra įrengti pagal Direktyvos 2000/3/EB I priedo 3 punkto reikalavimus.
